

مدرسه انسان ساز

حیا، آموزش و پرورش، جامعه

نویسنده:

هاجر محمودی فر

انتشارات رویش بهاری

(rooyeshebahari)

سرشناسه	: محمودی‌فر، هاجر، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور	: مدرسه انسان‌ساز حیا، آموزش و پرورش، جامعه‌نویسنده هاجر محمودی‌فر.
مشخصات نشر	: کرج، رویش بهاری ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۴ص.
شابک	: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۴۸۷۱ - ۱۸ - ۳
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: شرم و حیا - جنبه‌های مذهبی - اسلام
موضوع	: Shame - Religious aspects - Islam
موضوع	: حجاب - جنبه‌های اجتماعی
موضوع	: Hijab (Islamic clothing) - Social aspects
رده‌بندی کنگره	: BP ۲۵۰/۲
رده‌بندی دیوبی	: ۲۹۷/۶۳۲
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۹۷۷۲۰۴۱

مدرسه انسان‌ساز

عنوان: مدرسه انسان‌ساز - حیا، آموزش و پرورش، جامعه

نویسنده: هاجر محمودی‌فر

طراح جلد: گروه طراحی پلکان

ناشر: رویش بهاری

مدیر تولید: امیر حیدری

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۴۸۷۱ - ۱۸ - ۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شناسه: ۱۴۸۸

۱۵۰۰۰۰ تومان

نوبت چاپ: اول تابستان ۱۴۰۳

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

تهران، خیابان انقلاب، بلاک ۱۲۷۸، واحد ۹ - تلفن: ۳۶۴۳۱۳۸۷ - همراه: ۰۹۳۹۸۱۰۵۹۹۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	پیشگفتار.....
۹	مقدمه.....
فصل اول: شرم و حیا	
۱۳	مدرسه‌ی انسان ساز.....
۱۶	منابع مطالعاتی.....
۱۹	مفهوم شرم و حیا در آیات و روایات.....
۲۳	حیا و مصادیق آن از منظر قرآن کریم و روایات.....
۳۰	اهمیت حیا.....
۳۶	درجات حیا.....
فصل دوم: شرم و حیا، آثار و پیامدها	
۴۱	انواع شرم و حیا.....
۴۱	نوع اول.....
۴۳	نوع دوم.....
۴۵	حیا از مردم.....
۴۵	حیا از خود.....
۴۶	عدم رعایت حقایق و عمل به آن.....

۴۷	شرم درخواست از خدا و اولیا.....
۴۷	عدم آموختن دین و وظایف دینی.....
۴۹	شرم از بخشش اندک.....
۵۰	شرم از خدمت به خانواده.....
۵۱	عدم تحصیل روزی.....
۵۲	حیا ورزیدن از احترام گذاشتن به دیگران.....
۵۲	اسباب و عوامل حیا.....
۵۲	عقل ورزی و شناخت.....
۵۴	ایمان.....
۵۴	آثار ایمان.....
۵۵	احساس حضور و نظارت.....
۵۵	حلم و بردباری.....
۵۶	آثار ارزنده حیا.....
۵۶	نخستین اثر از آثار حیا.....
۵۶	عفت و مصونیت از آلودگی‌ها.....
۵۸	دومین اثر از آثار ارزنده حیا.....
۵۸	حفظ شخصیت.....
۵۹	سومین اثر از آثار ارزنده حیا.....
۵۹	دستیابی به همه کارهای خوب و خصلت‌های پسندیده.....
۶۰	چهارمین اثر از آثار ارزنده حیا.....
۶۰	پوشش زشتی‌ها.....
۶۰	پنجمین اثر از آثار ارزنده حیا.....
۶۰	سلامت روانی.....
۶۲	دیدگاه زیست‌شناسی و روان‌شناسی.....
۶۳	دیدگاه جامعه‌شناسی درباره حیای زن.....
۶۳	ششمین اثر از آثار ارزنده حیا.....
۶۳	توفیق توبه و هدایت.....
۶۴	هفتمین اثر از آثار ارزنده حیا.....
۶۴	تبدیل کارهای زشت به نیکو.....

۶۵	هشتمین اثر از آثار ارزنده حیا.
۶۵	هیبت و ابهت
۶۶	نهمین اثر از آثار ارزنده حیا.
۶۶	محبت خدا به انسان باحیا.
۶۹	دهمین اثر از آثار ارزنده حیا.
۶۹	ورود به بهشت بدون حساب.
۷۰	دوازدهمین اثر از آثار ارزنده حیا.
۷۰	مانع هلاکت
۷۰	سیزدهمین اثر از آثار ارزنده حیا.
۷۰	عفت عمومی
۷۳	موانع شرم و حیا
۷۳	موجبات و عوامل زوال حیا.
۷۴	نخستین عامل خطرناک زوال حیا.
۷۴	پرگویی
۷۴	دومین عامل خطرناک زوال حیا.
۷۴	آشامیدن مسکرات
۷۵	سومین عامل خطرناک زوال حیا.
۷۵	موسیقی و نوازندگی
۷۶	چهارمین عامل خطرناک زوال حیا.
۷۶	مداومت بر گناه
۷۸	پنجمین عامل خطرناک زوال حیا
۷۸	دنیاپرستی و محبت به زندگی مادی
۷۹	ششمین عامل خطرناک زوال حیا
۷۹	تکبر و غرور
۸۰	هفتمین عامل خطرناک زوال حیا.
۸۱	هشتمین عامل خطرناک زوال حیا.
۸۱	دروغ
۸۲	نهمین عمل خطرناک زوال حیا
۸۲	نادیده گرفتن حدود و حرمت افراد

۸۳	دهمین عامل خطرناک زوال حیا.....
۸۳	فقر و ضعف شخصیت.....
۸۳	یازدهمین همین عامل خطرناک زوال حیا.....
۸۴	دوازدهمین عامل خطرناک زوال حیا.....
۸۴	زوال ایمان.....
۸۵	سیزدهمین عامل خطرناک زوال حیا.....
۸۵	رسانه‌های جمعی.....
۸۶	نادانی و جهل.....
۸۶	آثار خطرناک محرومیت از حیا.....
۸۶	نخستین اثر خطرناک محرومیت از حیا.....
۸۶	بی‌ارزشی اعمال نیکو.....
۸۶	دومین اثر خطرناک از محرومیت حیا.....
۸۶	هم‌ردیف شدن با بهایم.....
۸۷	سومین اثر خطرناک محرومیت از حیا.....
۸۷	رسوایی بنده.....
۸۸	چهارمین اثر خطرناک محرومیت از حیا.....
۸۸	زوال ایمان.....
۸۹	پنجمین اثر خطرناک محرومیت از حیا.....
۸۹	ریشه شقاوت و بدبختی.....
۸۹	ششمین اثر خطرناک محرومیت از حیا.....
۸۹	بردارنده حرمت انسانی.....
۸۹	ششمین اثر خطرناک محرومیت از حیا.....
۸۹	سبب بی‌خبری.....
۸۹	هفتمین اثر خطرناک محرومیت از حیا.....
۸۹	هدر دهنده اعمال.....
۹۰	هشتمین اثر خطرناک محرومیت از حیا.....
۹۰	نشانه بهره شیطان در وقت سرشت.....
۹۰	دهمین اثر خطرناک محرومیت از حیا.....
۹۰	عذاب در نتیجه بی‌شرمی.....

فصل سوم: تبیین حیا در مدارس

- ۹۳..... آرمان‌های تربیتی
- فصل چهارم: الگوی حیا برای بانوان در زمینه حجاب، خانه‌داری و زندگی با شوهر
- ۱۰۵..... الگوی حیا برای بانوان در زمینه‌ی حجاب
- ۱۰۶..... پسندیده‌ترین صفت زن مسلمان
- فصل پنجم: تبیین حجاب در آموزش و پرورش و نقش آن بر جامعه
- ۱۱۱..... حجاب از دیدگاه روایات و قرآن
- ۱۱۱..... تاریخچه حجاب
- ۱۱۳..... پیشینه تاریخی حجاب
- ۱۱۴..... حجاب از دیدگاه قرآن
- ۱۱۸..... عوامل و ریشه‌های ضعف فرهنگ عفاف
- ۱۱۹..... اقدامات وزارت آموزش و پرورش در ترویج حجاب اسلامی
- ۱۲۱..... قوانین پوشش و لباس دانش‌آموزان در ایران
- ۱۲۱..... کم‌رنگ‌شدن حجاب اسلامی بین دانش‌آموزان و دلایل آن
- ۱۲۴..... نتیجه‌گیری و ارائه راهکارهای گسترش حجاب و عفاف در مدارس
- ۱۲۸..... علل ضعف حجاب در آموزش و پرورش
- ۱۲۸..... تعلیم و تربیت نادرست
- ۱۲۸..... سخت‌گیری‌های نادرست برخی مدارس
- ۱۲۸..... آسیب‌شناسی پوشش اسلامی در آموزش و پرورش
- ۱۲۹..... راهکارهای ترویج پوشش اسلامی در آموزش و پرورش
- ۱۲۹..... حجاب و تقویت زمینه‌های آن در آموزش و پرورش
- ۱۳۱..... ساختار آموزشی ضوابط و قوانین کاذب
- ۱۳۵..... ضرورت طرح حجاب از جانب مکتب اسلام
- ۱۳۶..... ضرورت بحث
- ۱۴۰..... فرایند فرهنگ‌سازی دینی
- ۱۴۱..... نهادینه‌سازی تعمیق
- ۱۴۲..... آسیب‌های اجتماعی
- ۱۴۴..... رابطه بدحجابی با آسیب اجتماعی
- ۱۴۴..... پیامدهای ناگوار بدحجابی بر اجتماع

- طلاق و تهدید خانواده..... ۱۴۴
- محرومیت از نیازهای ضروری جسمی و مادی اختلالات روانی..... ۱۴۴
- عدم تأمین نیازهای عالی روحی اختلالات روانی..... ۱۴۵
- انحراف از فطرت انسانی و مسیر طبیعی غریزه جنسی اختلالات روانی..... ۱۴۵
- شهوت طلبی افراطی و غیرقابل کنترل اختلالات روانی..... ۱۴۵
- سلب امنیت زنان پیامدهای ناگوار بدحجابی بر اجتماع..... ۱۴۵
- شیوع انحراف جنسی پیامدهای ناگوار بدحجابی بر اجتماع..... ۱۴۶
- تأثیر حجاب و عفاف..... ۱۴۶
- مبارزه با نفس..... ۱۴۶
- حجاب و سلامت زنان در جامعه..... ۱۴۷
- ارزش و احترام زن..... ۱۴۷
- جلوگیری از چشم‌چرانی در جامعه..... ۱۴۷
- آرامش روانی..... ۱۴۸
- تمایل جوانان به ازدواج..... ۱۴۹
- نتایج حجاب در سلامت بخشی خانواده..... ۱۴۹
- نتایج حجاب در استحکام پیوند خانوادگی..... ۱۵۰
- حجاب و نقش آن در سلامت اجتماع..... ۱۵۱
- ایجاد آرامش روانی در افراد جامعه..... ۱۵۱
- پوشش اسلامی و حفظ نسل از خطر سقوط..... ۱۵۱
- حفظ و استیفای نیروی کار در جامعه..... ۱۵۲
- مبارزه با تهاجم فرهنگی غرب..... ۱۵۲
- سخن پایانی..... ۱۵۵
- منابع..... ۱۵۷

پیشگفتار

آنچه در این کتاب مورد بحث و بررسی قرار گرفته شرم و حیا در آیات و روایات است. در عصر مدرنیته ابزار و روش‌های معیشتی کنونی جایگاه دین و آموزه‌های آن را کمرنگ جلوه داده و از آنجا که حیا و عفت اموری فطری هستند، سعی می‌شود به سمت انفعال و فراموشی سپرده شوند؛ لذا باید با پرداختن به این موضوع و روشن نمودن راه‌های حیا مداری و عفت‌پیشگی، جایگاه واقعی آن را احیاء و جریان بی‌حیایی را ریشه‌کن کند. در این کتاب بعد از بیان کلیات موضوع، مفهوم حیا بررسی شده است و برای حیا، اساسی مثل عقل، ایمان، تواضع و حلم وجود دارد. اگر اشاعه دهنده این اسباب در جامعه باشیم آثار چون مصونیت از آلودگی، سلامت روان و عفت عمومی را شاهد هستیم. سعی در برطرف کردن موانع حیا مانند اشاعه نوازندگی و موسیقی، دروغ و مسکرات یکی از وظایف هر مسلمان و حکومت اسلامی است تا از پیامدهایی چون بی‌ارزش شدن اعمال نیکو و زوال ایمان جلوگیری شود. معرفی الگوهای مناسب با توجه به مقتضیات عصر حاضر می‌تواند یکی از راه‌های مناسب در اشاعه فرهنگ حیا باشد.

و آنچه مهم به نظر می‌رسد شمولیت حیا است که مختص به زنان نیست و مردان را در برمی‌گیرد. رعایت حیا پدیده‌ای است که ارتباط تنگاتنگی با امنیت اجتماعی ما دارد.

مقدمه

مطالعه تاریخ حیات بشری در دورترین زمان‌ها، همواره با نشانه‌هایی از تمسک همیشگی انسان به حفظ پاکی و احترام به حیا و عفت و پاکدامنی همراه بوده است. همه این اسناد و مراجعه به وجدان، گویای فطری بودن حیا و عفت طلبی انسان است، یعنی خداوند متعال پاک بودن و پاک زیستن را در سرشت بشر به ودیعت گذاشته است. در قرآن کریم نیز بارها به این موضوع پرداخته شده است؛ حتی در مواردی به بیان الگوی رفتار عملی پرداخته است. برای نمونه در آیه‌ی ۲۵ سوره قصص می‌فرماید: «فَبِجَاءَتَهُ إِخْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَفَيْتَ لَنَا».

این نکته بدیهی است جامعه‌ای که در آن اصول و ارزش‌هایی چون حفظ حیا و عفت در ابعاد گوناگون آن، در اثر بی‌توجهی به احکام الهی و دستورات دینی رنگ ببازد، دستیابی به سعادت واقعی و دوام آن نیز میسر نخواهد شد؛ لذا مناسب است مباحث این‌چنینی به طور ریشه‌ای بررسی شود. از آنجاکه کلام و سیره عملی معصومین (علیهم‌السلام) بهترین مفسر و مبین آیات الهی هستند؛ لذا در این کتاب در کنار آیات قرآن سعی شده است از روایات حضرات معصومین (علیهم‌السلام) استفاده شود.

من الله التوفيق

هاجر محمودی‌فر